

Helse- og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse vedrørende rettighetsfesting av Brukerstyrt personlig assistanse

Kommunestyret i Øvre Eiker kommune har behandlet lovforslaget og høringsnotatet i sitt møte 19.6.2013, og avgir nedenstående høringsuttalelse:

Vedtak i Kommunestyret - 19.6.2013

- Øvre Eiker støtter hensikten med BPA-ordningen, fordi den bidrar til at mennesker med funksjonstap og stort bistandsbehov, kan beholde styring over eget liv.
- Øvre Eiker mener at det ikke er behov for å rettighetsfeste BPA-ordningen. Dagens pliktbestemmelse i Helse- og omsorgsloven er tilstrekkelig. Et grunnleggende prinsipp er – og bør fortsatt være – at kommunen tilbyr den/ de tjenesten(e) som er best egnet for den enkelte bruker. Rettighetsfesting av BPA bryter med prinsippet om kommunalt selvstyre i forhold til kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunen må selv kunne vurdere for hver enkelt bruker om BPA er et egnet og forsvarlig tilbud, og fritt disponere innen de økonomiske rammene.
- BPA-ordningen reiser både faglige og arbeidsrettslige problemstillinger. BPA som organisasjonsform gjør kommunens oppfølging og kontroll med kvalitet vanskelig og særlig ressurskrevende. Både brukere og assistenter kan bli satt i en sårbar situasjon, dersom BPA blir en rettighet som kan kreves også i tilfeller hvor kommunen mener det ikke er et egnet tilbud. Dette gjelder særlig i de tilfeller der bruker selv ikke er i stand til å gjøre rede for sine behov og kravet om BPA blir fremsatt av andre på brukers vegne. Øvre Eiker mener derfor at en eventuell rettighetsfesting av BPA bare må gjelde brukere som selv kan være arbeidsleder.
- I tillegg bør loven inkludere et sikkerhetsnett som gir kommuner mulighet til å nekte BPA dersom det foreligger saklige grunner/særlige omstendigheter. Brukers rettigheter vil i så fall beskyttes ved at Fylkesmannen vil ha mulighet til å overprøve kommunens avslag/omgjørelse. Øvre Eiker kommune støtter en avgrensning av en eventuell rettighetsfesting til å gjelde søkere med store og varige behov, men det bør ikke settes en grense på antallet timer. Ved å låse retten til BPA til et absolutt timetall, risikerer vi at beslutningen om tjenestetilbud blir tatt uten tilstrekkelig skjønnsmessig vurdering av brukerens situasjon. Det bør i stedet utformes veileder(e) for vurdering av hva som er et stort og varig behov.

- Rettigheten må avgrenses slik at BPA-brukeren ikke får rett til mer brukerrettet tid med assistent målt i antall timer, enn brukeren ville fått om vedkommende mottok praktisk bistand av det ordinære kommunale tjenesteapparatet. Øvre Eiker kommune går inn for at retten til BPA blir avgrenset i forhold til nattjenester og tjenester som krever mer enn en tjenesteyter til stede.
- Forslaget slik det foreligger i høringsnotatet, vil - etter Øvre Eikers vurderinger – innebære betydelige merkostnader for kommunene. Ved en eventuell gjennomføring må merkostnadene kompenseres gjennom statlig tilskudd.

Høringsuttalelsen oversendes herved.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Rådet for funksjonshemmede i Øvre Eiker.

Med hilsen

Lisbeth Annie Nymo
Helse- og omsorgssjef

Øvre Eiker kommune
Rådet for funksjonshemmede.

PS 23/13 Høring – endring i pasient og brukerrettighetsloven – rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Uttalelse fra Rådet For Funksjonshemmede

Hensikten med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er å gi brukeren mulighet til i størst mulig grad å kunne styre sitt eget liv.

Rådet For Funksjonshemmede (RFF) slutter seg i stor grad til innspill til høringssvar - Endring i pasient og brukerrettighetsloven – rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) fra Helse og omsorgssekseksjonen.

Rådet har følgende merknader under avsnittet Noen momenter:

Kulepunkt 2: Det sies sitat: *Videre er det vanskelig for kommunen å kontrollere at pengene vi overfører til bruker, blir benyttet til det formålet det er søkt om.* Sitat slutt.

Hensikten med BPA er at man innenfor tilmålte rammer selv skal kunne disponere sitt assistansebehov slik man finner mest tjenlig for å ha et mest mulig uavhengig liv. BPA ordningen er/må være basert på gjensidig tillit mellom kommune, bruker og assistent. En vil derved ha en kontrollfaktor både via bruker og assistent, som begge har et rapporteringsansvar dersom misbruk skulle skje. RFF ser derfor ikke dette som noen problematikk. Skal ordningen fungere må hovedfokuset rettes mot brukeren og brukerens behov, uavhengig av hvilken form den enkelte kommune velger for organisering av tjenesten.

Kulepunkt 3:

Forholdene som beskrives er noe unyansert. Forskning og tilgjengelig tallmateriale viser at brukere som mottar BPA stort sett har et mer aktivt liv en de kunne hatt ved å motta ordinære kommunale tjenester. Dette medfører for mange at de får en høyere tildeling som er basert på aktivitet, men har ikke noe å gjøre med romslighet i tildelingen å gjøre. Man har imidlertid indikasjoner på at man har helsefordeler ved at man får en bedret livskvalitet ved og selv kunne styre sin hverdag.

Kulepunkt 7:

RFF mener det er galt at man avgrenser ordningen til 67 år. Det vil i praksis si at man avskrives fra å selv bestemme over eget liv og egen aktivitet den dagen man fyller 67 år. Dette står i skarp kontrast til samfunnsdeltagelsen man forventer av øvrig befolkning.

RFF vil også bemerke at innenfor de BPA rammene som er gitt må det være opp til den enkelte hvor man oppholder seg, og om man finner det hensiktsmessig også har anledning til å bruke sin assistent på feriereise.

RFF mener rettighetsfesting av BPA styrker retten til å leve et selvstendig liv og kunne bestemme over egen hverdag for mennesker med funksjonsnedsettelser.